

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrta leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrta leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrta leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrta leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejeman za četrta leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrtristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. O pravnih stvari, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Številke in prihodnje volitve v Ljubljani.

Δ. Kakor je bilo v „Slovenskem Narodu“ uže povedano, izkazalo je zadnje štenje ali popisovanje ljudij ob starem letu, da je v Ljubljani vpisalo se **18.313** prebivalcev za Slovence in le **5.422** za Nemce. Ker je pa tudi zvito izbrana beseda „umgangssprache“ in agitacija protivnikov marsikaterega nezavednega Slovenca premotila, da se je zapisal po krivem mej Nemce, zato je ona razmera v resnici gotovo še ugodnejša za nas Slovence, t. j. Nemcev in tistih kukavic, ki rajši z Nemci drže kot z domačini, je v resnici še menj nego li tu na papirji.

In ker je stvar taka, ker je tukaj uradno dokazano — in štetje so imeli tudi naši protivniki v rokah ne mi, torej ne morejo reči, da nij veljavno, — ker je, pravim, uradno dokazano, da je nas Slovencev v Ljubljani več kot tri četrtine, a Nemcev in nemškutarjev samo jedna četrta, moramo te številke pred soboj vendar začudenj vprašati se, kakó je to, da s slovensko Ljubljano gospodujejo Nemci?

Da imamo v Ljubljani, kljubu temu da tu prebiva 18.000 Slovencev in le 5.000 Nemcev in ponemčencev, vendar le nemški občinski zastop, to je gotovo nenaravno in ima uzrok samo v resnici, da mi svoje narurne moči ne rabimo vse. Mi moramo torej enkrat svojega števila in svoje moči zavedeti se, mi moramo začeti čutiti se in potlej bomo zmagali povsod in otresli se bomo gospodstva tuje predrzne manjšine. Kajti na čast nam to gotovo ne služi, da se damo, nas 18.000, gospodovati od 5000!

Zato, da se otresemo gospodstva nemške

manjšine v Ljubljani, nam nij podpore vladne treba. Treba je le, da mi vso svojo moč izpoznamo in uporabimo. Vlada naj le nevtralna bode, a našega slovenskega prepričanja volilci naj vendar enkrat vsi na volišče pridejo. Lani smo v II. razredu za 40 glasov v manjšini ostali. A precej smo jih našteali 60 popolnem neodvisnih volilcev tega razreda, ki niso bili volit prišli in tako naš pad zakrivili poleg agitacije uradnikov.

Mnogo naših namreč dozdej nij hodilo volit, ker so premalo zaupanja v slovensko moč imeli. „Saj ne opravimo nič“, ali pa „saj ne zmagamo, če grem ali če ne grem volit“. Tarih glasov mora zmanjkati. Taki možje naj pogledajo in študirajo številko ljubljanskega prebivalstva, ali razmero 18.000 k 5000. Nauk iz tega jih bode ohrabil, da pojdejo letos vsi na volišče in gotovo zmagamo.

Mariborski škof in slovenski jezik.

Od Drave. [Izv. dop.]

(Mariborskih bogoslovcev prošnja za vvedbo slovenščine v bogoslovje odbita.) Neugodno poročilo vam javljam iz prestolnice labodskega vladništva, katero je strogo zabranilo bogoslovcem počenši od mladega leta 1881 čitati „Slovenski Narod“, ker je lani nekdo pisal o imenovanji prečastnega g. H. za kanonika in pridodal tej novici besede „vidi se, da itak zasluge so nad protekcijo.“ Dendenašnji ne kaže semeniškim bogoslovcem prikrivati in prepovedavati javnega glasila, kakor je naš slovenski dnevnik, vsaj se potezuje samo za blagost in boljše bodočnost našega še vedno tlačenege in zaničevanega naroda slovenskega; ako pa je včasih moraj pelin rabiti za vraštvo, ne sme se krivnja prisojevati časniku nego zakriv-

ljencu, — a istina v oči pika. V nemškem Gradcu nij se branilo bogoslovcem za strogega Schlöra čitati te ali one stranke novin, niti najsvobodoumnejših in postopke istega vladništva pretresujočih, vsaj bogoslovci niso več kaka mlekom zavoščena deca, nego krepki mladiči posvečujoči se težkemu pozvanju in mnogostranim naukom; jednostranost ne vzgaja duhovnikov zadovoljati hotečih visokim zahtevam sedanje prosvetljene in vseobče prece naobražene dobe. Godno mladež vprezati v pristranske in preozke ojnice ne vodi k umnemu uspehu, kateri bi se naj dosegei po blagem, pametnem in narodu naklonjenem svečeništvu.

Zvedevši vrli bogoslovski gojenci, da je prečastno kn. vl. redništvo labodsko dovolilo, da se sme slovenski uredovati in dopisovati od strani labodske duhovščine, razvili so opravičeno željo poslati vsiskupno prošnjo prečastnemu vladilstvu za vvedbo slovenščine v bogoslovje. Vsestrano naobraženi bogoslovec A. poprašal je v tej reči gospod ravnatelja, kaj in kako. Poslednji je obečal pogovoriti se s kapitelom in potem naznaniti, kdaj bode možno poslati prošnjo. Po nekej dobi pozvan je bil gojenec A. h gospodu ravnatelju, kateri mu je takole odgovoril: „Milostljivi gospod knez in škof obrnili so se na škofijstvo ljubljansko vprašaje, kako je tamkaj v bogoslovji. Ker je ondi kakor tudi pri nas vse nemško, vam ne more prošnja biti uslišana, ker se knezoškof v tej zadevi po Ljubljani hočejo ravnati.“

Kaj je povod, da prečastno vladilstvo labodsko pri vsakej priliki dvoreznim nožem rije v našem življi slovenskem, ter nam vedno nasprotuje? Je li toliko častno in ugodno Rihbaldovo in Vihnikovo črno ulogo igrati, da si je Rim božanski pregovoril o Slovanstvu?

Listek.

Reforme carja Aleksandra II.

(Angleški spisala O. Kirčjeva-Novikova.)

(Dalje.)

Ugovarjajo včasih tisti, ki Ruse zaničujejo samo zarad tega, ker so Rusi, da osvobojenje nij ničesar spremenilo. Do leta 1861 je bil rob lastnina gospodova. Ta ga je smel kaznovati, prodati, prognati, ločiti od obitelji, mu denarje in zaslužek jemati; postava je redkokdaj posredovala. Rob se tudi nij smel ženiti brez gospodovega dovoljenja; nij mogel oporoke delati in svoje zemlje nikomur ne prepuščati; po osvobojenji pa je postal popolnoma prost človek. Gotovo mi na Angleškem nij treba zagotavljati, da je to poboljšek.

Trditi se sme, da so se naši robovi pri svojih prijaznih gospodih še dokaj dobro po-

čutili. Poznam več slučajev, ko so robovi zahvaljevaje se za ponujeno spremembo njihovega položaja, odbijali prostost, vsaj so prej uže tako do cela srečni bili. Wallace je, kakor vidim, do dobra proučil to vprašanje in trdi, da se je ruski rob pri dobrih gospodih ugodneje imel, nego se ima večina angleških kmetiskih delovcev. Jaz tega ne trdim, ker ne poznam dotičnih kmetiskih razmer na Angleškem. Mej najbogatejšimi kmetiskimi posestniki in v najbogatejšej deželi bivajoč se mora gospod Wallace gotovo motiti*, če trdi, da vaši (namreč angleški) delovci niso najbolj olikani in ne žive v najugodnejših razmerah svojega stanu v Evropi.

O oproščenji robov je gotovo vsak človek uže slišal, pa malokdo se je domislil težav pri izvrševanji tacega dela; težave prehajajo od razprostranosti našega ozemlja, od raznovrst-

nosti prebivalstva, od težavnega gibanja in od tod, ker popolne socialne štatistike manjka. Marsikdo še imena tega družega dela nij slišal, ki je z oproščenjem v tesnej zvezi in v vsebini ravno tako težavno, kakor oproščenje samo ob sebi. Dogodjaji na Irskem vas morejo spominati prikazni in sicer ne najmenj važne, namreč reform našega carja.

Robovi pri nas niso bili samo oproščeni, nego postali so tudi posestniki tiste zemlje, katero so obdelovali. Ne zahtevajo li tega najplemenitejši svobodomišljeniki sedaj za Irsko?

Agrarski čin Aleksandra II. se mi je dozdevalo veliko dejanje, pa vendar nikoli tako veliko, kakor še le zdaj, ko sem čitala to, kar je John Bright v Birminghamu o irskeji stvari govoril. Bright, pogumen vodja napredujaških reformarjev, sam naglašja, da se je ustrašil glasú, naj se na Irskem vvedejo reforme jednake tistim, katere smo pri nas na Ruskem

* Za Angleže trpka ironija. Prestavljaavec.

Glede na to, ka se gimnazijci skoro samo zorbena vade v naščini, porabnosti pa je malo, ker dosle nij se učil nijen predmet v našem domačem jeziku;

Glede na to, ka so bogoslovci sami pre videvši potrebo jedrnega znanja slovenskega jezika oglasili se za istega popolno naučenje;

Glede na to, da glavat katoliške cerkve Leo III. pohvalno odobruje slovenski živelj v bogočastji, to je opravljanje sv. maše in vseh drugih cerkvenih obredov v slovanščini;

Glede na to, da rimski papež „odobrava čuvstva in misli Strosmajerjeve, blagoslavlja ga in nuka (spodbuja), da svetim žarom sledi stope apostola naših Cirila in Metoda.“*)

Glede na to, da se denes zahteva od vsakega naobraženega Slovana, da razve svoje materinske besede zna tudi dobro staroslovenščino, katera je črsta podloga in jedinstveno središče slovanskega jezikožnanja;

Glede na to, da je našo prvo cerkvo slovstvo o početku našega pravega pokrščanjenja za Cirila in Metoda staroslovensko, treba je torej iskrenemu in po resničnej omiki hlepčemu bogoslovcu v roke vzeti in do jedra promozgati Kopitarjevo knjigo „Glagolita Clozianus“, ker čitajo razve vrstne latinščine „Spomeniki brižinski, najstarejši rokopis korotanskega narečja; posnemki pradavni iz sv. pisma, govori Ivana Zlatoustega itd. iz prve dobe slovstvene; potem „Codex Suprasliensis“ in ipsa linguae polaeoslovenicae patria scriptus seculo undecimo (Miklošič), kjer se čitajo mokopisja raznih močenikov, krasni govori navedenega Zlatousta . . .; Assemanijev evangelij, shranjen v knjižnici Vatikanskej; Zograf itd. Ti in drugi spomeniki so dika in kinč prvega slovstva krščanskega za nas napisani v prelepem in posvečenem jeziku slovanskem (a ne Lutrova biblija.) Ingredere candide lector, in templum slavicum auscultaturus Chrysostomum slavice perorantem (Kopitar v uvodu h Gl. Cloz), ali po našem: Poštovani čitatelj, stopi v hram slovanski, da slušaš Zlatoustnika slovanski propovedajočega.

Glede na te in še druge zdrave razloge moralo bi si labodsko vladništvo častitati, da ima toliko bistre in previdne semeniške gojence, kateri uže sedaj razumevajo imenitno svojo pozvanjsko nalogo, da se za časa na njo dostojno priprave. Prečastno kn. vl. stolništvo, oziroma

*) Okružnica Strosmajerjeva o prvih slavenskih prosvjetiteljih, katero živo priporočamo na čitanje vsemu slovenskemu svečeništvu od prvega do poslednjega. —

uže pred dvajsetimi leti uveli. Plemenitašem odkupiti posestva z denarjem, izposojenim od države, se dozdeva Brightu „gorostasno in nemogoče“.

Bogata Anglija ne zmore, kakor se vidi, dva ali tri sto milijonov, da bi odkupila posestva; revna Rusija pa je zmogla sto milijonov v ta namen.

Naš car je vsakemu kmetu po ukazu odločil imenje in odmeril odkupnino, bodi si v denarji ali v delu. Država je tedaj postavno morala podpirati vsakega kmeta pri nakupu posestva. Kako obširno posestvo si je imel kdo kupiti, to je odločeval javen zbor; srednja mera je bila deset plugov. Koliko zemlje si je smela občina kupiti, je bilo odločeno po zasobnem sporazumljenji; če se pa posestnik in kupec v enem letu nijsta mogla pogoditi, so posredovali tako zvani „izbrani sodniki“ in

redništvo pa resno opozorujemo, da naravnost vrši svojo vzvišeno dolžnost, ter bogoslovcem ne samo dovoli temeljito naučenje slovenščine in posvečene staroslovenščine, nego da je še samo navdušuje na toliko časten posel.

Sicer trudimo se zjediniti razkosano slovensko domovino v jedno upravo Slovensko.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2. aprila.

Načelniki posameznih klubov **državnega zbora** so se pri zborničnem predsedniku posvetovali in določili, da bode državni zbor imel seje do četrtega ali petega pred prazniki in da se ima sklicati zopet 28. t. m. Pred prazniki se formalno baje ne bo odložil državni zbor, ker bode mej tem časom imela gospodska zbornica še svoje seje.

Vnanje države.

Ruskega carja ukaz glede svetovalstva, ki se je volilo takoj 31. m. m. popoldne iz vsega Peterburgskega prebivalstva, določuje, da ima v vseh redarstvenih stvarih, katere predlaga mestni prefekt, končno sklepati. Kadar se bode kaj sklenilo z večino glasov, predloži se potem carju v potrjenje in potem izvrši. Če bode svetovalstvo kako predlagano stvar z večino glasov zavrglo, potem se dotična stvar ne more izvesti. V tem svetovalstvu je 228 članov, vsak hišni gospodar, ali kdor plačuje letno stanovanje sme v to svetovalstvo voliti in more tudi sam voljen biti. „Agence Russe“ poroča, da je to en del reformskega načrta Aleksandra II.

Dne 31. m. m. se je pred **londonsko** policijsko sodnijo pričela obravnava zoper Mosta, ki se je pa za teden dnij odložila. Na več vprašanj je sir Harcourt v spodnji zbornici odgovoril, da je obče priznan revolucijonarni značaj časopisa „Freiheit“; zdaj te stvari nij bilo mogoče v nemar pustiti. Tukaj ne gre za prestopek zoper kako tujo deželo, ampak tukaj gre za domače zločinstvo. Javna morala pači se s tem, ako se pridiguje zoper koga umor. Vlada bila bi zgrešila svojo dolžnost, ako bi bila dovolila, da se asil svobodne države zlorabi za morilsko propagando.

Srbska profesorja na vseučilišči v Belgradu Valtrović in Nikolajević sta svoj mandat kot od kneza imenovana poslanca skupščine odložila. Glasovala sta zoper pogodbo Bontoux v skupščini. Na njiju mesto je knez imenoval Milanovića in Bošica, oba finančna uradnika.

Mir mej boerci v **Transvaalu** in Angleži je sicer sklenen, a vendar se poroča o bojih mej boerci in Angleži pri Potschefstroomu in zdaj zopet pri Pretoriji. Angleška posadka v Pretoriji je baje 31. t. m. napadla boerce, a ti so jo odbili in nazaj v mesto zapodili.

Dopisi.

Iz Litije 30. marca. [Izv. dop.] Včeraj je šel od tukaj železniški uradnik g. Planinec

s svojo družino. Obžalujejo ga vsi, ker je bil pošten narodnjak, kakor tudi njegova blaga gospá. Tukaj nij smel ostati, ker je bil Slovenec in taki ljudje so našemu glavarju neprijetni. Bog daj, da bi se mu na novem mestu prav dobro godilo! Pa saj Bog poštenega Slovenca nikdar ne zapusti, torej upamo, da tudi Planinčeve družine ne bo pozabil. Ponedeljek zvečer se je velika množica zbrala v krčmi tukajšnjega župana, da se je od g. Planince poslovala in tudi drugi dan je bilo veliko spremljevalcev na železniški postaji.

Prve dni meseca aprila bode tudi znani vahtmajster zapustil naš trg. Srečno pot!

Iz Gornjega grada 30. marca. [Izv. dopis.] Denes sem bral v vašem listu v dopisu iz Rečice, da gospodje k nam le zavoljo avanziranja kompetirajo, potem pa kar zopet odrinejo, in da je na tem tudi nekoliko osamljena in dolgočasna lega našega trga kriva. To ne more biti resnica, ker vsi tujci lepo lego našega trga hvalijo. In to po pravici. Da pa gospodje nemški uradniki od nas tako naglo odrinejo, naj veljá:

Mi gornjegradski sinovi smo pravi sinovi matere Slave in se ne damo ponemčiti — kakor se žalibog po več krajih zgodi — in to je gospodom nemškim sodnikom neprijetno. Ako takov gospod nemški vpraša, mu naš tržan — akoravno on tudi nemški zna — slovenski odgovori!

Veselite se pri nas le v čitalnici vršijo — tukaj ne slišiš ne jedne nemške pesni in to nij za nemške gospode, ki se, mislim, tudi radi zabavajo!

Veliko ležeče je pa tudi na tem, da po našem trgu mnogo slovenskih zastav na vseh lipah ponosno vihrá — i to je Nemcem trn v peti!

Kar pa g. v. Mulleya zadeva, tako vam vsem povem, da on, ako je v resnici slovenskega jezika čisto nezmožen, ne ostane pol leta pri nas — take tiče znamo mi po domače odpraviti — kakor smo jih uže več.

Iz Kostanjevice 27. marca. [Izv. dop.] V četrtek 24. t. m. je tukajšni občinski odbor volil v pričo g. c. k. okrajnega komisarja nove svetovalce v krajni šolski svet: in precej po tej volitvi je volil krajni šolski svet svojega predsednika in podpredsednika. Predsednikom je bil izvoljen g. Ivan Kalin, posestnik v Kostanjevici, njegov namestnik pa je g. župnik Jošef Lesjak. Ker je gospod Kalin izabراžen mož, da bo došle mu ukaze in postave ne le bral ampak tudi razumel, ter je tudi naroden, smemo upati, da bo povsem

so odločili, koliko sme obsezati ozemlje in koliko velja.

Kako se je kmetom pomagalo, da so se mogli odkupiti, hočem na kratko razložiti.

Če je plemenitaš, recimo 10 funtov*) ali primerne odškodnine od deset kmetov ene občine dobival, ki je merila 200 plugov, se je mogel kmet odkupiti s 16^{2/3} letno odkupnino, ali za 167 funtov. Država jim je posodila 134 funtov pod tem pogojem, da se vrnejo v 49 letih z 6 odstotki, ali blizo 8 funtov na leto; mej tem so sami 33 funtov plačevali kot delež odkupnine. Na primer, če so plačevali nekaj več kakor potrojeno poprejšnjo najemščino, jim je država omogočila, da so postali lastniki, in so ostanek plačevali v obrokih. Se ve da nastane vprašanje, kje da so dobili kmetje denarja. V vseh slučajih ga gotovo nijso zmogli.

Če se je ozemlje s silo odkupilo, je do-

*) Angl. funt blizo 10 gid. avstr. veljave.

bil graščak četiri petine plačane od države. To se je zgodilo v 60 slučajih od 100. Če so se kmetje sporazumeli plačati, so se dostikrat izognili svojim dolžnostim. Če je kmet plačal četiri petinke državi namesto plemenitašu, je postal v 49 letih lasten gospodar; plemenitaši pa so dostikrat zgubo trpeli; zgubili so na prvo robove in potem dvajset odstotkov odškodnine. Da je imela Rusija angleško upravo, bi še sedaj razpravljala in resno premišljevala vso zadevo. Rusija je imela premnogo ozemlja obdelovati, premnogo reform izvršiti, da bi si bila mogla privoščiti luksuz konstitucionalizma. Take stvari so za omikanejšje države. Mi moremo čakati potrpežljivo kakor Angleži. Rusija ima sedaj čez 10 milijonov samostalnih obitelj. To osvobojenje je bilo osigurano s posestvi, ki obsega čez 300 milijonov plugov, država je za to žrtvovala čez 100 milijonov.

(Dalje prih.)

skrbel za blagor šole in tukajšnega prebivalstva. Podedval je sicer precej pusto leđino, a z dobro voljo in vstrajnostjo bo lahko premagal vse zopernosti, ter se mu ne bo bati nobenega polena, ki bi se mu morda od neke strani metalo pod noge. Mnogo se je uže govorilo in tudi pisalo o priklopljenji onih vasi k šolskemu okraju kostanjeviškemu, ki spadajo k občini kostanjeviškej pa k fari svetokriškej. Pa dosedaj je ostalo vse le na papirji. Upamo, da se bo novi g. predsednik in znijim vred ves krajni šolski svet krepko potegnil, da prebivalci polovice občine ne bodo imeli več za šolo samo plačila, temuč, da bodo imeli od nje tudi korist.

Upamo tudi, da bo novi krajni šolski svet ali prav za prav njegova večina skrbela, da dobi šola toliko potreben vrt. Če je kje potreben šolski vrt, tako je tukaj gotovo potreben! Pa ne vrt, kjer bi se posadilo samo par sto dreves, družega nič; temuč osnovati bi se morala prava praktična šola v malem, za sadjerejo, čebelarstvo, in poleg družega kmetišтва posebno za trtorejo.

Če hočemo da se kdaj po naših vinogradih slabe trte z boljšimi nadomestijo, bo treba resno dela lotiti se; in za to bo najbolje prejko mogoče napraviti dober šolsk vrt, iz katerega bi vinogradniki zdrave in žlahtne trte dobivali,

S Pivke 30. marca. [Izv. dop.] Slovenski svet bil je osupnen, ko se je razglasila čudna, da ne rečem drugače, novica, da so Sežanci v občinski seji „jednoglasno“ izvolili Depretisa častnim občanom. S tem činom so popolnoma zastor ali zagrinjalo, za katerim so se za silo še nekaterim skrivali, odstranili, da jih more slednji v političnej nagoti videti in spoznati.

„Pa kako, da so Sežanci za nemške šole?“ je marsikdo povprašal. „Saj vendar so narodni!“ je drug povdarjal. Zdaj je ta kako in zakaj jasen ter se da kaj lahko odgovoriti. Ker so sluge, hočem reči prijatelji Depretisa in so s tem le njega željo, katera jim je več kot narodova, izpolnili!

Kakor je videti, sežanski možje ne vedo, kaj je prav za prav „častno občanstvo“ in ako vedo, potem pa to občanstvo brez pomisleka oddajajo. Komur se to podeli, temu se podeli veliko zaupanje in ako se mož s politiko ukvarja, pripoznavajo in odobrujejo se čini njegove politične stranke; nasproti pa se nezaupanje izreka! Morda so pa zaradi tega tudi grofa Coroninija s častnim občanstvom počastili, češ, ko eden naše narodne terjatve sovraži in zaničuje jih pa drugi pripoznava in spoštuje! Gospodje, mar je to vaša logika!

Naš visoko čislani narodni zastopnik dr. Vošnjak je v budgetnem odseku prijel za bič, s katerim je tudi opravičeno Depretisa zadel. Ta čin odobral je celi slovanski, ne le slovenski svet, sežanski gg. odborniki pa na vse to dajo „contra“, ter igrajo na svojo roko!!

Z Dunaja 31. marca. [Izv. dop.] Slovansk koncert. Franjo Hajek †) Ponedeljek 4. aprila bode v cvetličnih dvoranah vrtogradnega društva velik slovansk koncert. Ker je vspored tega večera zelo zanimiv, nadejati se je obilne udeležitve. Veliki češki plakati vabijo uže več dnij na to „Besedo“; kolikor sem mogel opaziti, še do denes niso imeli znakov „nemške“ kulture, kakor onkrat v Gradci. Na ta koncert bi zelo rad opozoril ono na Dunaji bivajočo slovensko gospodo, ki so ljubitelji slovanske pesni ter društvo radi

podpirajo, ki doprinaša velike žrtve za vredno reprezentacijo Slovanov na Dunaji.

Pred kratkim je tu po dolgej bolezni umrl Slovenec France Hajek, rojen Kamničan. Ranjci je bil koncipijent pri dunajskem policijskem ravnateljstvu. Ker je bil kot pravnik vedno ud „Slovenije“, prišlo je mnogo udov „Slovenije“ k pogrebu. Pogrešalo pa se je petje. — Bivšim kolegom in prijateljem priporočamo ranjcega v blag spomin.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 2. aprila. Vesteneck je v Gradec prestavljen.

Dunaj 2. aprila. Postava o posojilu 50 milijonov je bila v državnem zboru sprejeta. — Na mesto Vesteneckovo pride Gril v Litijo za okrajnega glavarja. — Notar Baš v Ljutomeru je imenovan za notarja v Celje.

Domače stvari.

— (Vendar spet nekaj!) Kakor denašnji naš telegram poroča, ustregla je vlada vendar spet enkrat jednej želji slovenskega naroda: da nam je namreč iz naše srede odpravila še jednega glavnih nemškovalnih uradniških agitatorjev, glasovitega Vestenecka, ta tipus sovraštva do Slovencev! Za to smo vladi pač hvaležni.

— (Razstava slik v redutnej dvorani.) Denes, jutri in pojutranjem je v redutnej dvorani izloženih na ogled sedem in trideset krasnih podob, katere predočujejo predvlanski dunajski slavnostni spreved na slavo petindvajsetletnice Nj. veličanstev našega cesarja in cesarice. Podrobneje bomo o izložbi spregovorili pozneje, denes le omenimo, da se mej mnogobrojnimi umetelniki, ki so sodelavali pri izpeljavi izloženih podob, nahaja tudi ime našega rojaka Ivana Šubica, ki je narisal 27. sliko (trgovina in starinarji). Razstava je odprta od desetih dopoldne do štirih popoldne, vstopnine je plačati 10 kr., dohodek pa je namenjen stradajočim Notranjcem.

— (Ljubljanski „Sokol“.) „Sokol“! Z začetkom tekočega meseca nadalje bodo telovadske vaje vsak ponedeljek namesto vtorek; na to spremembo opozorujejo se zlasti oni častiti gospodje „Sokol“, kateri so člani čitalniškega pevskega zbora. „Sokolov“ odbor.

— (Gledališki orkester) pod vodstvom g. Maierja igra denes zvečer po „besedi“ v čitalnišnej restavraciji.

— (V ljubljanskem uršulinskem samostanu) je 27. m. m. zvečer ob 7. uri umrla čest. M. Ignacija grofinja Engelshaus, stara 70 let, poprej spretna učenica, zlasti v ročnih delih, poslednjič prefekta. Bila je čez 52 let v redu.

— (Mrtev najden.) Iz Ptuja se nam piše: Pred šestimi tedni izginil je od tu g. Janez Tobias, odvetniški sollicitator. Moža so včeraj mrtvega pri Ormoži iz Drave izvlekli. Bil je premožen, samec; sodi se torej, da se mu je v glavi zmešalo. Omenim naj še, da je bil nesrečnež vrl Slovenec in da je pri volitvah vedno svojo dolžnost storil. Naj mu bode zemljica lahka!

— (Velik slovansk koncert.) Z Dunaja se nam piše: Slovansko pevsko društvo na Dunaji priredi ponedeljek 4. aprila v cvetličnih dvoranah (Rlumensäle der k. k. Gartenbaugesellschaft I. Parkring) pod vodstvom gosp. A. A. Buchte, uda dvorne opere in sodelovan-

jem pevke M. Schmid in umetnice na glasoviru g. Marije Schuster velik koncert. Program je sledeči: 1. A. F. Tovačovsky: Žene mrak se (češk zbor); 2. A. Nedved: Slová, slovensk zbor s tenor solom, poje gosp. Mlčoh; 3. Fr. Bazin: Křižari na moři, velik koralni prizor, mešan zbor — sodeluje žensk zbor.; 4. Slova Ševčanka, skladba Vorobkievića, malorusk zbor; 5. Vaša Laub: Zamitnute pozváni (narodna pesen moravska); 6. J. Č. Ercegovski marš, priredil A. A. Buchta. Gospica M. Schmid poje sledeče točke: a) Pergolese G. B. „Tre giorni son che Nina“; b) Marchesi S. C. „La Foletta“, pesen za sopran-solo sè spremljevanjem na glasoviru; c) Gondigiani „Ogni Sabato“. Gospica M. Schuster igra na glasoviru: a) Liszt: Le lac de Wallenstadt; b) Raff: Caprice de Concert. Pri pesnih koncertira godba pešpolka nemškega cesarja št. 34 pod vodstvom znanega češkega skladatelja Šebora. Vstopnice za ta zanimivi koncert dobivajo se: Slovanska Beseda I. Rotenthurmstrasse 12; Wetzlar, Musikalienhandlung I. Kärnthnerring 11; Café Seidel, I. Rotenthurmstrasse in v društvenej pisarni I. Bräunerstrasse 4 za osobo 1 gl. 50 kr. in pri kasi po 2 gl.

— (Čitalnična podružnica v Gorici) uljudno vabi vse p. n. društvenike podružnice in čitalnice k predavanju: „Prednosti slovanščine za izrejo otrok in življenje“, ali: Kake dobičke imamo, da smo rojeni in odgojeni kot Slovenci? O tem govori g. France Podgornik, urednik „Soče“ v nedeljo 3. aprila ob 7. uri zvečer v čitalnišnej dvorani. Po predavanji vrši se domača zabava v Fajferjevej gostilni.

— (Občinska volitev.) V Konji v litijskem okraji je bil nedavno voljen za župana Jože Prostor iz Cirkuš, za družega svetovalca pa Janez Bajde iz Save.

— (Laška hranilnica in posojilnica) imela je lani za 264.664 gld. prometa, dobička 3253 gold., v rezervnem zakladu je 5914 gld.

— (Sv. birmovanje) bode letos v dekaniji slovenj bistriškej, konjiškej novocerkevskkej in vozeniškej. Dnevi za slovenj bistriško dekanijo so tako nastavljeni, da bode delitev sv. birme v Slovenskej Bistrici (tudi za sv. Martin, Črešnjevce, sv. Venčesel in Laporje) dne 28. maja. v Spodnjej Poljskavi (tudi za Zgornjo Poljskavo) 29. maja, v Poličanah 30. maja, v Makolah (tudi za Studenice) 31. maja in v Monsbergu 1. junija.

— (Na Ptujскеj gori) je posestniku Potočniku pogorel skedenj in 7 svinj; trg nema nobenih gasilnih uprav.

— (Hudo maščeval) se je nekdo pri sv. Lovrenci na Dravskem polji, tako, da je posestniku Bogmetu užgal hram, hlev in skedenj. Vse je pogorelo. Nesrečni pogorelec nij bil zavarovan.

— (Glavo odtrgalo) je v fabriki za železo v Gradci nekemu 15 let staremu dečku. Slučajno se je na razbeljenem dratu, katerega bi bila imela mašina raztegniti, naredila zanjka, ki je prišla dečka okolo vratu in mu glavo popolnem odrezala od trupla.

Razne vesti.

* (Ponarejevalci denarja.) Policija v Madridu je te dni iztaknila celo gnezdo ponarejevalcev denarja. Doslej je ta družba mej ljudstvo spravila nad 884.000 frankov ponarejenih bankovcev.

* (Sila velik požar.) Dne 26. januarja je nekdo navlašč zažgal neko hišo v Tokio, glavnem japonskem mestu. Kmalu je bilo sko-

